

مباحث اساسی در

روانشناسی رشد

مؤلفین:

دکتر جواد خلعتبری

دکتر شهره قربان شیروودی

اسحاق سام خانیان

سامانه آموزشی درجانی

سرشناسه: خلعتبری، جواد، ۱۳۴۷-
 عنوان و نام پدیدآور: مباحث اساسی در روانشناسی رشد/ مولفین جواد خلعتبری، شهره قربان شیروودی، اسحاق سامخانیان
 مشخصات نشر: تهران، ساد، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری: ۴۶۸ص: جدول، نمودار.
 شابک: ۱۳۰۰۰ تومان : ۶-۳۹-۶۰۴۶-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: روانشناسی رشد - راهنمای آموزشی (عالی)
 موضوع: روانشناسی رشد -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
 موضوع: دانشگاه‌ها و موسسات عالی -- ایران -- آزمون‌ها
 شناسه افزوده: قربان شیروودی، شهره، ۱۳۵۱ -
 شناسه افزوده: سامخانیان، اسحاق، ۱۳۶۱ -
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ م ۲ خ/۱۳/ BF۷۱۳
 رده‌بندی دیویی: ۱۵۵/۰۷۶
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۱۵۰۲۹

تهران - صندوق پستی: ۳۵۸ - ۱۳۴۱۳

- نام کتاب: مباحث اساسی در روانشناسی رشد
- ناشر: انتشارات ساد
- مدیر مسئول: مرتضی درجانی
- مولفین: دکتر جواد خلعتبری، دکتر شهره قربان شیروودی، اسحاق سامخانیان
- حروفچین: مرتضی اکبری
- صفحه‌آرا و طراح جلد: مسعود مهرجو سیاهکل
- نوبت چاپ: اول - ۹۰
- چاپ و صحافی: آبان
- لیتوگرافی: آبان
- شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- بهاء: ۱۳۰۰۰ تومان

تلفن مرکز پخش و فروش: ۳۷-۴۷۹۷۱

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات ساد محفوظ می‌باشد.

مقدمه ناشر

به نام خدایی که در این نزدیکی است

در طول این چند سال کارهای زیاد و ارزشمندی در راستای ارتقاء کیفیت کتاب-های آموزشی انجام شده است. انتشارات ساد نیز با استفاده از اساتید با تجربه دانشگاه، برنامه‌ریزی ویژه‌ای را بر مبنای آماده سازی کتاب‌های خلاصه مباحث و تست‌های کنکور سراسری و آزاد به سبک جدیدی انجام داده است. به‌طوری که معتقدیم خلاصه درس‌های ارزشمند برای هر درس در کنار تست‌های کنکور سراسری و آزاد می‌تواند نقش‌های ارزنده‌ای را در تثبیت آموخته‌های خواننده ایفا کند و با توجه به تست‌های موجود، ضریب اطمینان او را در مورد خلاصه مباحث ارتقاء بخشد. ایجاد چنین فضایی در قالب کار تألیف، سخت و طاقت فرسا بوده، اما دور از دسترس نبوده است که به لطف خداوند منان، همکاران این مجموعه به این موفقیت نایل شده‌اند.

امید است این مجموعه بتواند گامی کوچک در جهت ساده کردن ورود به دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشجویان عزیز این مرز و بوم و ارتقای سطح علمی آنان برداشته باشد.

در پایان بر خود بایسته می‌دانم که از تمام دوستان و همکارانی که در ایجاد و پیشبرد امور این اهداف آموزشی مرا یاری می‌کنند نهایت سپاس را داشته باشم.

مرتضی درجانی

مدیر مسئول انتشارات ساد

مقدمه مولفین

رشد، عبارت است از همه تغییرات و تحولاتی که از زمان تشکیل سلول تخم تا هنگام مرگ در انسان روی می‌دهد. رشد، حرکتی دائمی، مستمر و پیوسته بوده، گاهی آهسته و زمانی همراه با جوش و خروش است. رشد، فرایندی است که موجب تغییر شخص می‌شود و در عین حال او را در برخی جنبه‌ها ثابت نگاه می‌دارد. رشد از فرایندهایی عبور می‌کند که در ارگانیسم برنامه‌ریزی شده است و تعامل‌ها را پشت سر می‌گذارد که بین ارگانیسم و محیط به وجود می‌آید.

روانشناسی رشد، شاخه‌ای از روان‌شناسی است که تحولات و تغییرات جسمی، ذهنی، عاطفی و عملکرد اجتماعی فرد را در طول عمر مطالعه می‌کند. روان‌شناسی رشد به تمام مراحل انسان مربوط می‌شود؛ ولی بیشترین توجه آن به دوره کودکی و نوجوانی است.

کتابی که در پیش رو دارید شامل ۱۶ فصل است. طبقه بندی فصول بر این اساس است که در ابتدا کلیات روانشناسی رشد و پیشینه آن را مورد بررسی قرار داده ایم تا خواننده در ابتدا با مقدمات روانشناسی رشد آشنا شود. پس از آن، در فصل دوم، روشهای تحقیق در روانشناسی رشد را عنوان کرده ایم. سپس، در فصول ۳ تا ۷، مبانی و مراحل رشد را از دوره قبل از تولد، تولد، کودکی، نوجوانی، جوانی، میانسالی و پیری را به همراه نظریه های مربوط به هر دوره به طور جامع بررسی نموده ایم. پس از آنکه خواننده با مفاهیم و ویژگی های دوره های مختلف رشد آشنا شد، از فصل ۸ تا ۱۴ به بررسی نظریه های روان تحلیل گری، نظریه های رشد شناختی، نظریه های بوم شناختی، نظریه گرهار شناسی، نظریه های یادگیری و نظریه های فراگیری زبان پرداخته ایم. در انتهای کتاب هم در فصول ۱۵ و ۱۶ دو میحث هوش و بازی را به همراه نظریه های مربوط به آنها مورد بررسی قرار داده ایم. شایان ذکر است برخی نظریه ها مانند نظریه هارتمن، کلاین، جی سی گوان، رابی کیس و ورنر به درخواست مدرسان محترم در این کتاب، آورده شده است.

کتاب حاضر را می‌توان کتاب جدیدی به حساب آورد. در این کتاب، در هر میحث، ابتدا موضوعات اساسی و کلیدی آن میحث را ذکر نموده و سپس تمام سوالات کارشناسی ارشد سراسری و آزاد مرتبط با آن میحث از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰ به همراه سوالات تألیفی گروه مولفین را در انتهای آن میحث، همراه با پاسخ تشریحی گنجانده ایم تا دانشجویان اولاً به مطالعه آن میحث پرداخته، ثانیاً سوالات مرتبط با آن میحث را پاسخ گوید و ثالثاً با توجه به میزان سوالات آن میحث با پاسخ‌های تشریحی ارائه شده، دانشجویان اهمیت آن در کنکور مطلع شود و همچنین بتواند میزان تسلط خود را بر آن میحث بسنجد.

بنابراین، این کتاب، علاوه بر استفاده در مقطع کارشناسی به عنوان منبع اصلی درسی، به دلیل دارا بودن سوالات طبقه‌بندی شده و نکات کلیدی فراوان، کتاب جامع و کاملی برای داوطلبان رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی برای آزمون ورودی کارشناسی ارشد و دکترا می‌باشد.

بازخورد مدرسان محترم و دانشجویان عزیز، متنی است بر مولفان این کتاب.

در پایان لازم می‌دانیم از مدیریت محترم انتشارات ساد جناب آقای دکتر مرتضی درجانی و همکاران ایشان در بخش تولید و تمام دانشجویان و دوستانی که با همکاری خود در تألیف این کتاب ما را یاری نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی نماییم.

Saba_javadpsy2@yahoo.com

Shohrehorbanshiroodi@yahoo.com

Samkhaniyan.psy2@yahoo.com

دکتر جواد خلعتبری

دکتر شهره قربان شیرودی

اسحاق سام خانیان

فصل ۱: کلیات روانشناسی رشد و پیشینه

آن ۱

رشد ۱

روان شناسی رشد ۱

اهداف روانشناسی رشد ۱

زمینه های اصلی رشد ۱

فرایندهای رشد ۲

اصول و ویژگی های رشد ۳

تکامل (نمو) ۳

پختگی (رسیدگی) ۳

فرایند رشد و پرورش ۳

نظریه های پیوسته و ناپیوسته رشد ۳

تأثیر طبیعت و تربیت (وراثت و محیط) ۴

دیدگاه عمر (رویکرد چشم انداز عمر) ۴

چهار فرض دیدگاه عمر ۴

عوامل تأثیرگذار بر رشد ۵

مبنای تاریخی روانشناسی رشد ۵

کمینیوس ۶

جان لاک ۶

ژان ژاک روسو ۷

مفاهیم با نفوذ فلسفه روسو ۷

مراحل رشد از دیدگاه روسو ۷

نیکولاس تتنس و فردریش کاروس ۷

فروبل ۸

چارلز هاروین ۸

استانلی هال ۸

مراحل تحول از دیدگاه هال و شل ۸

آرنولد گزل ۹

آلفرد بینه ۹

جان دیویی ۱۰

ماریا مونته سوری ۱۰

مراحل دوره های حساس مونته سوری ۱۰

سوالات طبقه بندی شده فصل ۱۱

پاسخنامه ۱۵

فصل ۲: روشهای تحقیق در روانشناسی رشد

..... ۲۱

انواع روش های تحقیق در روانشناسی رشد ۲۱

مشاهده طبیعی (مشاهده منظم) ۲۱

مشاهده ساخت دار ۲۱

مشاهده تعامل ۲۱

پرسشنامه منظم یا بسته ۲۱

پرسشنامه آزاد یا باز ۲۱

مصاحبه منظم ۲۱

مصاحبه آزاد ۲۱

روش یالینی ۲۱

بررسی فراتحلیلی ۲۲

بررسی طولی (پیگیری اثر) ۲۳

بررسی مقطعی (عرضی) ۲۳

طرح زنجیره ای ۲۴

بررسی بر اساس مقایسه برهه های متوالی ۲۴

طرح مبتنی بر همبستگی ۲۴

طرح تجربی (آزمایشی) ۲۴

متغیر مستقل ۲۵

متغیر وابسته ۲۵

انواع پژوهش آزمایشی ۲۵

انواع پژوهش آزمایشی ۲۵

طرح مبتنی بر تک بررسی (مطالعه موردی) ۲۵

قوم نگاری ۲۶

زمینه یابی (پیمایشی) ۲۶

بررسی میدانی ۲۶

روش تکوینی ۲۶

تحقیق بین فرهنگی (تطبیقی) ۲۶

سوالات طبقه بندی شده فصل ۲۷

پاسخنامه ۲۹

۳۸	پروژه ژنوم انسان.....
۳۸	مشاوره ژنتیکی.....
۳۸	تنظیم خانواده.....
۳۸	روشهای تشخیصی آسیب های رشدی پیش از تولد.....
۳۸	تراژون.....
۳۸	عوامل محیطی آسیب رسان به جنین.....
۳۹	مراحل رشد پیش از تولد.....
۴۰	مرحله تخمک بارور (پیش جنینی یا زیگوت).....
۴۰	مرحله رویانی.....
۴۱	مرحله جنینی (فتوسی).....
۴۲	کودک زودرس و کودک نارس.....
۴۲	رشد جنین در ۹ ماه قبل از تولد.....
۴۳	عوارض عمده بارداری.....
۴۳	شایع ترین بیماری های عفونی پیش از تولد.....
۴۴	مراحل زایمان.....
۴۴	روش زایمان طبیعی لاماز.....
۴۵	سوالات طبقه بندی شده فصل.....
۴۸	پاسخنامه.....
فصل ۱۴: دوران کودکی اول، کودکی دوم و	
۵۳	کودکی پایانی.....
۵۳	کودکی اول یا نخست (تولد یا شیرخوارگی).....
۵۴	رشد جسمانی.....
۵۴	الگوهای رشد توصیف کننده تغییرات و رشد بدن.....
۵۴	حس چشایی.....
۵۴	حس بویایی.....
۵۴	حس شنوایی.....
۵۴	حس بینایی.....
۵۵	مقیاس آپگار.....
۵۵	بازتابها: شاخص های موقتی رشد.....
۵۶	انواع بازتابها.....

فصل ۱۵: مبانی رشد و مراحل آن در پیش از

تولد و هنگام تولد.....

۳۲	مبنای ژنتیکی (زیستی).....
۳۲	کد ژنتیکی.....
۳۳	سلولهای جنسی.....
۳۳	پسر یا دختر بودن فرزندان.....
۳۴	الگوهای وراثت ژنتیکی.....
۳۴	توارث پُرژنی (چند ژنی).....
۳۴	وراثت بارز و نهفته.....
۳۴	بیماری های مرتبط با وراثت بارز - نهفته.....
۳۴	فنیل کتونوری.....
۳۴	هانتینگتون.....
۳۴	غلبه ناقص.....
۳۵	بیماری های مرتبط با بیماری غلبه ناقص.....
۳۵	کم خونی سلول داسی شکل.....
۳۵	تی ساکس.....
۳۵	فیروز کیستی.....
۳۵	کم خونی کولی.....
۳۵	وراثت مربوط به کروموزوم X.....
۳۵	بیماری مرتبط با کروموزوم X.....
۳۵	هموفیلی.....
۳۵	دیستروفی (پلاسیدگی) عضلاتی داجن.....
۳۶	دیابت بی مزه.....
۳۶	نشانگان X شکننده.....
۳۶	نقش پذیری ژنتیکی.....
۳۶	جهش.....
۳۶	ناهنجاری های کروموزومی.....
۳۷	بیماری های ناهنجاری های کروموزومی.....
۳۷	نشانگان (سندرم) داون.....
۳۷	ناهنجاری کروموزومهای جنسی.....
۳۷	سندرم ترنر.....
۳۷	سندرم کلاین فیلتر.....

۶۶	رشد اجتماعی و هیجانی.....	۵۷	مقیاس ارزیابی رفتاری نوزاد برازلتون.....
۶۷	سرایت هیجانی.....	۵۷	حالت‌های برانگیختگی نوزاد.....
۶۷	ارجاع اجتماعی.....	۵۸	مراحل خواب.....
۶۸	هیجان‌های خودآگاه.....	۵۸	رشد مغز.....
۶۸	خودگردانی هیجانی.....	۵۹	قشر مخ.....
۶۸	خودگردانی شناختی.....	۵۹	قطعه‌های پیشانی.....
۶۸	سرشت (خلق و خو).....	۵۹	نیمکره‌های قشر مخ.....
۶۸	مدل کیفیت خوب تطابق.....	۵۹	جانبی شدن.....
۶۹	الگوی ۹ بعدی خلق و خو توماس و چس.....	۵۹	مخچه.....
۶۹	ساختار خلق و خوی کودکان از نظر توماس.....	۵۹	جسم پینه ای.....
۶۹	مدل روتبارت.....	۶۰	غده هیپوفیز.....
۶۹	خودآگاهی.....	۶۰	کوتولگی محرومیت.....
۷۰	همدلی.....	۶۰	چپ برتری و راست برتری.....
	همبستگی فیزیولوژیکی کمرویی و معاشرتی بودن.....	۶۱	دوره‌های حساس در رشد مغز.....
۷۰		۶۱	عوامل تاثیر گذار بر رشد جسمانی اولیه.....
۷۰	پژوهش یاس و پلامین.....	۶۲	آگاهی از رابطه بین وراثت و محیط.....
۷۱	کودکی دوم (کودکی میانه).....	۶۲	انواع همبستگی ژنتیک-محیط.....
۷۱	رشد جسمانی.....	۶۲	گرایش‌های رایج رشد جسمانی در کودکی.....
۷۱	رشد شناختی.....	۶۳	نظریه سیستم‌های پویایی رشد حرکتی.....
۷۲	هویت جنسی و مراحل رشد جنسی.....	۶۳	انواع تیپ‌های رشد چربی و ماهیچه در بدن.....
۷۲	رشد اجتماعی و هیجانی.....	۶۳	دلایل تفاوت کودکان در رشد جسمانی.....
۷۳	اجزاء خود از نظر ویلیام جیمز.....	۶۳	یادگیری.....
۷۳	خویشتن پنداری (خودبنداره).....	۶۳	توانایی یادگیری نوباوگان.....
۷۴	عزت نفس.....	۶۴	خوگیری و برگشت.....
۷۴	منابع عزت نفس و منابع خودکارایی.....	۶۴	خوگیری و خوزدایی.....
۷۵	شایستگی هیجانی.....	۶۴	طرحواره.....
۷۵	واکنش پذیری و خودگردانی.....	۶۴	پیش نمونه طرحواره ای.....
۷۵	شناخت و فراشناخت.....	۶۴	ادراک عمق.....
۷۵	فرایادگیری و فرق آن با فراشناخت.....	۶۵	اصل حساسیت نسبت به تضاد.....
۷۶	درماندگی آموخته شده.....	۶۵	ادراک طرح و صورت.....
۷۶	پژوهش انتسابی.....	۶۵	ادراک چند وجهی.....
۷۶	مایلدرد پارتن.....	۶۵	نظریه تمایز گیبسون.....
۷۷	نظریه شاخیل.....	۶۵	رشد شناختی.....

فصل ۵: نوجوانی ۱۱۵

نوجوانی (۱۲ تا ۲۰ سالگی).....	۱۱۵
مراحل نوجوانی.....	۱۱۵
تغییرات دوره نوجوانی.....	۱۱۶
رشد جسمانی و فیزیولوژیکی.....	۱۱۶
بلوغ.....	۱۱۶
تکلیف، رشد و جهش نموی (رشدی) نوجوانی.....	۱۱۷
خصوصیات اولیه جنسی.....	۱۱۷
خصوصیات ثانویه جنسی.....	۱۱۷
سازوکار پیدایش بلوغ جنسی و جسمانی.....	۱۱۷
عوامل موثر در بلوغ جنسی و جسمی.....	۱۱۷
مهم ترین غدد درون ریز.....	۱۱۸
بلوغ جسمانی و رشد جنسی.....	۱۱۹
بلوغ یا تکامل جنسی.....	۱۱۹
جهش رشد.....	۱۲۰
بازتاب روانی بلوغ جسمانی و جنسی.....	۱۲۱
بلوغ زودرس و دیررس در پسران.....	۱۲۱
بلوغ زودرس و دیررس در دختران.....	۱۲۱
غدد پوستی مشکل آفرین نوجوانان.....	۱۲۲
ویژگی های اساسی تفکر دوره نوجوانی.....	۱۲۳
تماشاگران خیالی.....	۱۲۳
افسانه شخصی.....	۱۲۳
تصمیم گیری.....	۱۲۳
ریاضیات و تفکر فضایی.....	۱۲۳
تأثیر تغییرات مدرسه.....	۱۲۳
نظریه های مربوط به نوجوانی.....	۱۲۴
ارسطو.....	۱۲۴
بلوغ به مفهوم بحران.....	۱۲۴
مفهوم بحران دوره بلوغ.....	۱۲۴
ریاضیات و تفکر فضایی.....	۱۲۳
تأثیر تغییرات مدرسه.....	۱۲۳
نظریه های مربوط به نوجوانی.....	۱۲۴
ارسطو.....	۱۲۴

دوره کودکی پایانی.....	۷۷
رشد شناختی.....	۷۷
رشد شناختی و هیجانی.....	۷۸
نظریه شناخت اجتماعی سلمن.....	۸۰
مرحله اجتماعی شدن از دیدگاه ریمن ریور.....	۸۰
تنظیم مشترک.....	۸۱
رویاها.....	۸۱
نظام ماهر و مراحل رشد.....	۸۲
اختلالات رفتاری و ذهنی کودکان.....	۸۲
لکنت زبان.....	۸۳
نشانگان مرگ ناگهانی شیرخوار (sids).....	۸۳
اوتیسم.....	۸۳
اختلال کمبود توجه- بیش فعالی ADHD.....	۸۴
بیماری های سوء تغذیه.....	۸۴
مزایای استفاده از شیر مادر.....	۸۴
مشکلات اجتماعی کودکان.....	۸۵
علل دروغگویی کودکان.....	۸۵
عوامل موثر در عواطف.....	۸۵
علل بی اعتمادی و ناامنی کودکان.....	۸۶
تفاوت رفتار جمعی و رفتار اجتماعی.....	۸۶
انواع گروه های اجتماعی تأثیر گذار بر کودک.....	۸۶
روش های فرزند پروری.....	۸۶
چهار طبقه پذیرش کودکان توسط همسالان.....	۸۷
تفاوت فرزندان از نظر زمان تولد.....	۸۷
انواع پر خاشگیری.....	۸۸
ملاکهای مرحله.....	۸۹
روشهای اندازه گیری سن فیزیولوژیکی.....	۸۹
رشد از دیدگاه اسلام.....	۸۹
عوامل موثر در رشد در اسلام.....	۸۹
مراحل زندگی پیش از تولد از نظر اسلام.....	۹۰
سه مرحله مهم رشد در متون اسلامی.....	۹۰
سوالات طبقه بندی شده فصل.....	۹۰
پاسخنامه.....	۱۰۱

- ۱۲۲ پیروی از همسالان.
 ۱۲۲ حوزه های مفاهیم ارتباطی.
 ۱۲۳ ویژگی های روابط دوستی نوجوانان.
 ۱۲۳ عوامل اجتماعی نوجوانان (تندیس و نقش).
 ۱۲۴ پژوهش های جیمز ماریس.
 ۱۲۴ وضعیت هویت و سلامت روانی (بروزونسکی).
 ۱۲۵ جنبه های خودمختاری نوجوان.
 ۱۲۵ هویت جنسیتی و نقش آموزش جنسیتی.
 ۱۲۵ هویت نقش جنسی.
 ۱۳۶ دیدگاه های مربوط به یادگیری نقش جنسی.
 ۱۳۶ نظریه روانکاوی.
 ۱۳۶ نظریه یادگیری اجتماعی بندورا.
 ۱۳۶ نظریه رشد شناختی.
 ۱۳۷ نظریه طرحواره جنسیتی.
 ۱۳۷ نظریه کردار شناسی.
 ۱۳۷ نظریه کلیبرگ.
 ۱۳۸ هویت شغلی و مرحله رشد شغلی.
 ۱۳۸ نسل ها.
 ۱۳۸ فضاچه های مربوط به شکاف بین نسلها.
 ۱۳۹ اختلال های روانی و رفتاری در بین نوجوانان.
 ۱۳۹ پرخطرگری.
 ۱۳۹ افسردگی.
 ۱۴۰ خودکشی.
 ۱۴۱ اسکیزوفرنی (روان گسیختگی).
 ۱۴۲ بی اشتهاهی روانی (بی اشتهاهی عصبی).
 ۱۴۳ پرخوری روانی.
 ۱۴۳ اعتیاد.
 ۱۴۴ بزهکاری.
 ۱۴۵ اختلال اضطراب فراگیر.
 ۱۴۵ ایدز.
 ۱۴۵ عواملی که به پیشرفت زیاد در دوره نوجوانی کمک می کنند.
 ۱۴۶ نکاتی مهم درباره هویت.
- ۱۲۴ بلوغ به مفهوم بحران.
 ۱۲۴ مفهوم بحران دوره بلوغ.
 ۱۲۵ نظریه موریس دیس درباره بحران.
 ۱۲۵ اصول نظریه دیس درباره بحران.
 ۱۲۵ رشد اخلاقی دوره نوجوانی از نظر دیس.
 ۱۲۵ نظریه کلمان در مورد بحران.
 ۱۲۵ رشد شناختی.
 ۱۲۶ میلین شدن.
 ۱۲۶ نتایج رسا شدن قسمت جلو مغز.
 ۱۲۶ رشد استدلال علمی.
 ۱۲۷ دیدگاه های زیست شناختی مربوط به روانشناسی نوجوانی.
 ۱۲۷ استانی هال.
 ۱۲۷ آرنولد گزل.
 ۱۲۸ زیگموند فروید (پدر روانکاوی).
 ۱۲۸ آنا فروید.
 ۱۲۸ مکانیزم خلاقیت.
 ۱۲۸ اریک اریکسون.
 دیدگاه های شناختی و اخلاقی مربوط به
 روانشناسی نوجوانی. ۱۲۸.
 ۱۲۸ پیازه.
 ۱۲۹ لارنس کلیبرگ.
 ۱۲۹ نظریه خبرپردازی (پردازش اطلاعات).
 ۱۲۹ دیدگاه یادگیری مشاهده ای آلبرت بندورا.
 ۱۲۹ پژوهش مردم شناسی مارگارت مید.
 ۱۲۹ روت بندیکت.
 ۱۳۰ نظریه ایفای نقش اجتماعی رابرت سلمن.
 ۱۳۰ دیدگاه روسو درباره نوجوانی.
 ۱۳۰ خودمرکز بینی نوجوان.
 ۱۳۰ نظریه دیوید الکانند.
 ۱۳۱ رشد اخلاقی.
 ۱۳۲ رشد اجتماعی.
 ۱۳۲ دار و دسته ها و جماعت ها.

- ۱۴۹..... سوالات طبقه بندی شده فصل
- ۱۵۶..... پاسخنامه
- فصل ۱۶: بزرگسالی**
- ۱۶۶..... جوانی یا اوایل بزرگسالی (۲۰ تا ۴۰ سالگی)
- ۱۶۷..... رشد جسمانی
- ۱۶۷..... سیستم ایمنی
- ۱۶۸..... نظریه های تحولی دوره جوانی
- ۱۶۸..... اریکسون
- ۱۶۸..... دانیل لوینسون
- ۱۶۹..... جورج ویلانت (وایلنت)
- ۱۷۱..... لایبوی - ویف
- ۱۷۱..... نظریه شناخت معرفتی ویلیام پیری
- ۱۷۲..... برنایس نیوگارتن
- ۱۷۲..... نظریه شای
- ۱۷۳..... نظریه رابرت استرنبرگ
- ۱۷۳..... ویگوتسکی
- ۱۷۴..... تنهایی
- ۱۷۴..... ازدواج های تساوی گرا
- ۱۷۴..... سبک های زندگی بزرگسالان
- ۱۷۴..... عوامل تأثیر گذار بر فراوانی فعالیت جنسی
- ۱۷۴..... تغییرات عمده سنین جوانی
- ۱۷۵..... رشد اجتماعی
- ۱۷۶..... میانسالی یا اواسط بزرگسالی
- ۱۷۷..... رشد شناختی
- ۱۷۸..... رشد اجتماعی
- ۱۷۹..... خود ممکن
- ۱۷۹..... خودپذیری استقلال و تسلط بر محیط
- ۱۷۹..... زنانه کردن فقر
- ۱۷۹..... نسل ساندویچ
- ۱۷۹..... نظریه پدر - مادری الزام آور
- ۱۸۰..... پنج صفت شخصیت
- ۱۸۱..... چهار تکلیف رشد میانسالی از نظر لوینسون
- ۱۸۲..... مراحل تحول لوینسون
- ۱۸۱..... نظریه کارل یونگ
- ۱۸۳..... اختلالات دوران میانسالی
- ۱۸۴..... مدیریت استرس و نظریه تریشا در مورد آن
- ۱۸۵..... عوامل موثر به سلامت روانی در میانسالی
- ۱۸۵..... خستگی مفرط
- ۱۸۶..... سوالات طبقه بندی شده فصل
- ۱۸۹..... پاسخنامه
- فصل ۱۷: پیری**
- ۱۹۴..... رشد جسمانی
- ۱۹۵..... نظریه پیری برنامه ریزی شده (ژنتیکی)
- ۱۹۵..... نظریه فرسودگی
- ۱۹۵..... پیری در سطح DNA و سلول های بدن
- ۱۹۶..... تغییرات شناختی
- ۱۹۶..... تغییرات اجتماعی
- ۱۹۶..... مسایل عمده سالمندان
- ۱۹۶..... رشد شناختی
- ۱۹۸..... وظایف روابط دوستی سالخوردگان
- ۱۹۸..... انواع بد رفتاری یا سالخوردگان
- ۱۹۸..... نظریه رابرت بک
- ۱۹۸..... نظریه خبرگی عیجانی لایبوی ویف
- ۱۹۹..... نظریه رابرت باتلر یادآوری و مرور زندگی
- ۱۹۹..... نظریه جیمز فولر
- ۲۰۰..... نظریه بوهرلر
- ۲۰۰..... سایر نظریه های مربوط به پیری
- ۲۰۱..... سلامتی
- ۲۰۱..... اختلالات پیری
- ۲۰۴..... مرگ
- ۲۰۴..... مراحل مرگ
- ۲۰۴..... فنا ناپذیری نمادی
- ۲۰۴..... آگاهی از مرگ
- ۲۰۴..... مرگ آسان (به مرگی)
- ۲۰۵..... انواع به مرگی
- ۲۰۵..... شرایطی که مرگ در آنها رخ می دهد

نتایج مثبت و منفی مراحل رشد اریکسون ... ۲۴۷	نظریه کوپلر راسی ... ۲۰۵
سوالات طبقه بندی شده بخش اریکسون ... ۲۴۸	نظریه مرگ پاتیسون ... ۲۰۵
پاسخنامه ... ۲۵۲	مهرین کشی ... ۲۰۶
رنه اشیپتزر ... ۲۶۲	داغدیدگی ... ۲۰۶
مراحل رشد از نظر رنه اشیپتزر ... ۲۶۲	مراحل سوگ ... ۲۰۶
سوالات طبقه بندی شده بخش اشیپتزر ... ۲۶۴	داغدیدگی گرانبار ... ۲۰۶
پاسخنامه ... ۲۶۵	واکنش های سوگ ... ۲۰۶
هاینر هارتمن ... ۲۶۷	نظریه فرایند دو گانه کنار آمدن یا فقدان ... ۲۰۶
مراحل شکل گیری ساختار روانی از نظر هارتمن ... ۲۶۷	سوالات طبقه بندی شده فصل ... ۲۰۷
ویژگی های نظام هارتمن ... ۲۶۷	پاسخنامه ... ۲۱۰
ملاتی کلاین ... ۲۶۸	
فصل ۹: نظریه های نظریه نمودیافتگی ... ۲۶۹	فصل ۸: نظریه های روان تحلیلی ... ۲۱۵
نظریه نمودیافتگی ... ۲۶۹	زیگموند فروید ... ۲۱۵
آرنولد گزل ... ۲۶۹	غریزه زندگی و غریزه مرگ ... ۲۱۶
محور پژوهش های گزل در هنجاریابی رشد ... ۲۷۰	اصل ناهشیاری و اصل جنسیت ... ۲۱۶
اصول تحول از دیدگاه گزل ... ۲۷۱	مفهوم کشتنده ... ۲۱۷
مفهوم مرحله و نیمرخ رفتار ... ۲۷۲	اساس پدید آیی روش شناسی فروید ... ۲۱۷
تقسیم بندی نیمرخ رفتار از نظر گزل ... ۲۷۲	امور روان شناختی دیدگاه روانکاوی ... ۲۱۷
موقفه های (رگه های) موجود در نیمرخ رفتار ... ۲۷۲	مراحل پیش تناسلی و مراحل تناسلی ... ۲۱۸
زمینه های رفتارهای بنیادی انسان ... ۲۷۲	مراحل تحول لیبیدویی (رشد روانی - جنسی) ... ۲۱۸
دیالوگ تحول گزل ... ۲۷۲	نهاد، من و فرامن ... ۲۲۱ و ۲۲۲
مراحل تحول از دیدگاه گزل ... ۲۷۲	اضطراب و انواع آن نظر فروید ... ۲۲۳
دوره های تعامل از دیدگاه گزل ... ۲۷۳	سازوکارهای دفاعی و انواع آن ... ۲۲۳
سوالات طبقه بندی شده بخش گزل ... ۲۷۴	خدمات نظریه روان کاوی و انتقاد از فروید ... ۲۲۵
پاسخنامه ... ۲۷۶	سوالات طبقه بندی شده بخش فروید ... ۲۲۵
هنری والین ... ۲۷۹	پاسخنامه ... ۲۲۸
اصول روان شناختی والین ... ۲۸۰	آنا فروید ... ۲۲۴
مراحل تحول والین ... ۲۸۰	مفهوم خط تحول ... ۲۳۵
سوالات طبقه بندی شده بخش والین ... ۲۸۳	مکانیزم های دفاعی آنا فروید ... ۲۳۵
فصل ۱۰: نظریه های (رشد شناختی) ... ۲۸۹	سوالات طبقه بندی شده بخش آنا فروید ... ۲۳۷
نظریه های رشد شناختی (عملیاتی) پیازه ... ۲۸۹	پاسخنامه ... ۲۳۸
مفاهیم اصلی نظریه پیازه ... ۲۸۹	اریک اریکسون ... ۲۴۱
	تفاوت های دیدگاه اریکسون و فروید ... ۲۴۲
	مراحل رشد روانی - اجتماعی اریکسون ... ۲۴۲

- انواع فرآیند تعامل فرد و محیط..... ۲۹۰
- انواع فرآیند سازگاری..... ۲۹۰
- ساخت شناختی، عملیات و هوش..... ۲۹۱
- مفروضات اساسی نظریه شناختی پیاژه..... ۲۹۱
- جنبه های رشد شناختی کودک..... ۲۹۱
- مراحل تحول از دیدگاه پیاژه..... ۲۹۲
- مرحله حسی - حرکتی (۲ سال اول زندگی)..... ۲۹۲
- زیر مرحله های مرحله حسی حرکتی..... ۲۹۳
- واکنش چرخشی (واکنش دورانی)..... ۲۹۳
- مراحل رسیدن به ثبات شیء..... ۲۹۵
- تشکیل فضا در مرحله حسی - حرکتی..... ۲۹۶
- تشکیل و تحول علیت در مرحله حسی - حرکتی..... ۲۹۶
- تشکیل میدان زمانی در مرحله حسی - حرکتی..... ۲۹۶
- دوره تجسمی عملیاتی..... ۲۹۷
- بازی وانمود کردن..... ۲۹۷
- مراحل شکل گیری نگهداری ذهنی..... ۲۹۸
- زیر مرحله های نیمدوره پیش عملیاتی..... ۲۹۸
- مهم ترین ویژگی های مرحله پیش عملیاتی..... ۲۹۸
- انواع خودمحوری (خود میان بینی)..... ۲۹۹
- انواع خودمحوری غیر مستقیم..... ۲۹۹
- ترتیب اصلاح جاندار انگاری..... ۲۹۹
- نیمدوره عملیات عینی و ویژگی های آن..... ۳۰۰
- روند کسب بقا نگهداری و مفاهیم مرتبط با آن..... ۳۰۱
- دوره عملیات صوری (۱۱ تا ۱۵ سالگی)..... ۳۰۲
- ویژگی ها، تغییرات ساختاری و مراحل دوره عملیات صوری..... ۳۰۳
- ناهمطرازی افقی و ناهمطرازی عمودی..... ۳۰۴
- روش تحقیق پیاژه..... ۳۰۴
- دوره های تحول روش بالینی..... ۳۰۵
- رشد اخلاقی و مراحل آن از نظر پیاژه..... ۳۰۶
- یادگار پیاژه..... ۳۰۷
- کاربردهای آموزشی نظریه رشد شناختی پیاژه..... ۳۰۸
- منتقدان پیاژه..... ۳۰۹
- سوالات طبقه بندی شده بخش پیاژه..... ۳۱۰
- پاسخنامه..... ۳۲۳
- نظریه رشد شناختی جروم برونر..... ۳۴۱
- اصول اساسی نظریه برونر..... ۳۴۱
- مراحل رشد شناختی برونر..... ۳۴۲
- زبان..... ۳۴۲
- سوالات طبقه بندی شده بخش برونر..... ۳۴۳
- پاسخنامه..... ۳۴۴
- نظریه پردازش اطلاعات (خبرپردازی)..... ۳۴۷
- سرعت پردازش..... ۳۴۸
- نظریه سه مرحله ای خبرپردازی..... ۳۴۹
- اقسام حافظه دراز مدت..... ۳۵۰
- اقسام دانش قابل ذخیره در حافظه دراز مدت..... ۳۵۰
- توجه، حافظه و طبقه بندی..... ۳۵۱ و ۳۵۲
- پیامدهای تفکر صوری..... ۳۵۲
- نظریه پردازش اطلاعات درباره نوجوانی، جوانی و بیری..... ۳۵۲
- تکالیف فراختای رقم و متن ها..... ۳۵۴
- سوالات طبقه بندی شده بخش خبرپردازی..... ۳۵۵
- پاسخنامه..... ۳۵۶
- نظریه رشد شناختی کیس..... ۳۵۹
- نظریه اجتماعی - فرهنگی و یگوتسکی..... ۳۶۰
- انواع کارکردهای ذهنی..... ۳۶۰
- درونی سازی..... ۳۶۰
- مراحل رشد زبان از نظر ویگوتسکی..... ۳۶۱
- تفکر و زبان..... ۳۶۱
- خود نظم دهی یا خود گردانی..... ۳۶۱
- تکیه گاه سازی..... ۳۶۱
- منطقه تقریبی رشد..... ۳۶۲
- مقایسه نظریه های رشد شناختی پیاژه و ویگوتسکی..... ۳۶۲

۳۹۷..... دیوید آزوبل	۳۶۲..... موارد اشتراک بروئر و ویگوتسکی
۳۹۸..... سوالات طبقه بندی شده بخش آزوبل	۳۶۲..... مشارکت هدایت شده
۳۹۸..... پاسخنامه	۳۶۲..... کاربردهای آموزشی نظریه ویگوتسکی
..... شکل های اساسی یادگیری از نظر گانه و بریگز	۳۶۳..... سوالات طبقه بندی شده بخش ویگوتسکی
۳۹۹..... بازده های یادگیری از نظر گانه و بریگز	۳۶۵..... پاسخنامه
۳۹۹..... انواع مهارت های ذهنی	۳۶۸..... نظریه جی. سی. گوان
۴۰۰..... سوالات طبقه بندی شده بخش گانه و بریگز	۳۶۸..... مراحل رشد گوان
۴۰۱..... پاسخنامه	۳۶۹..... نظریه رشد اخلاقی کلبیگ
۴۰۲..... هاینز ورنر	۳۶۹..... مراحل رشد اخلاقی کلبیگ
۴۰۲..... نظریه ارگانیسمی و تطبیقی ورنر	۳۷۱..... انتقاد از کلبیگ
۴۰۲..... مراحل فرایند افتراق خود ارزشی	۳۷۲..... نظریه های رشد به صورت مقایسه ای
۴۰۲..... میکروژنز	۳۷۳..... کارل گیلیگان
۴۰۳..... انواع درک از نظر ورنر	۳۷۳..... تکامل قضاوت اخلاقی زنان از نظر گیلیگان
فصل ۱۱: نظریه بافتاری (بوم شناسی) ۴۰۴	۳۷۴..... تبیین گیلیگان برای تفاوت عزت نفس
۴۰۴..... نظریه بافتاری (بوم شناسی)	 سوالات طبقه بندی شده بخش کلبیگ و گیلیگان
۴۰۴..... نظریه سیستم های بوم شناختی	۳۷۵..... پاسخنامه
۴۰۴..... انواع سیستم از نظر برنر	۳۷۹..... نظام بازتاب شناسی تحولی لئون تی یف
۴۰۵..... مدل سیستم زمانی	۳۸۵..... فرق بین نظام اول و دوم علامت دهی
۴۰۶..... سوالات طبقه بندی شده فصل	۳۸۵..... انواع تجربه از نظر لئون تی یف
۴۰۷..... پاسخنامه	۳۸۶..... پارامترهای تغییر عمل (مراحل فرایند عقلی)
فصل ۱۲: (کردار شناسی) (اتولوژیست ها) ۴۰۹	۳۸۶..... پارامترهای عمل (فرایند منطقی شدن عمل)
۴۰۹..... نظام اتولوژیست ها	۳۸۶..... مراحل دورنی شدن اعمال
۴۱۰..... الگوهای عملی ثابت	۳۸۷..... سوالات طبقه بندی شده بخش تیف
۴۱۰..... نقش پذیری	۳۸۷..... پاسخنامه
۴۱۰..... دوره بحران	۳۸۸..... نظریه یادگیری گشتالت
۴۱۰..... دوره حساس	۳۸۸..... ویژگی های یادگیری از راه بینش
۴۱۱..... دیدگاه تکاملی	۳۸۹..... قوانین سازمان ادراکی
۴۱۱..... داروین	۳۸۹..... مفهوم رد یاد
۴۱۱..... جان بالبی و نظریه دلبستگی او	۳۹۰..... رد فردی در مقایسه با نظام رد
۴۱۲..... مراحل دلبستگی از نظر بالبی	۳۹۰..... قوانین سازماندهی حافظه
۴۱۳..... موقعیت غریب (وضعیت نا آشنا)	۳۹۱..... سوالات طبقه بندی شده بخش گشتالت
	۳۹۳..... پاسخنامه

۴۴۳	دیدگاه‌های هوش	۴۱۳	ارزیابی ایمنی دلبستگی
۴۴۳	بینه و سترن	۴۱۴	عواملی تأثیرگذار بر ایمنی دلبستگی
۴۴۴	وکسلر، اسپیرمن، ترستون و گیلفورد	۴۱۴	مراحل واکنش‌های جدایی از مادر
۴۴۵	ورنون، کتل، هب و پیازه	۴۱۴	واکنش‌های کودکان هنگام جدایی از مادر
۴۴۵	دیدگاه خیرپردازی، استرنبرگ و گادنر	۴۱۴	مراحل سوگ از دیدگاه بالبی و پارکنز
۴۴۶	ضریب هوشی و خلاقیت	۴۱۵	سوالات طبقه بندی شده فصل
۴۴۷	سوالات طبقه بندی شده فصل	۴۱۹	پاسخنامه
۴۴۹	پاسخنامه	فصل ۱۳: نظریه های یادگیری	۴۱۴
فصل ۱۴: بازی	۴۵۲	نظریه رفتارگرایی	۴۲۴
۴۵۲	مفهوم بازی	نظریه شرطی سازی کشفگر اسکینر	۴۲۵
۴۵۲	ملاکهای بازی	انواع رفتار از نظر اسکینر	۴۲۵
۴۵۲	طبقه بندی کارل گروس	مراحل رشد کودک از نظر اسکینر	۴۲۶
۴۵۲	طبقه بندی کرا	نظریه سیرز	۴۲۶
۴۵۳	طبقه بندی پرز	مراحل رشد کودک از نظر سیرز	۴۲۶
۴۵۳	طبقه بندی اشترن	نظریه یادگیری اجتماعی	۴۲۶
۴۵۳	طبقه بندی بوهلر	نظریه موجبیت دوجانبه	۴۲۷
۴۵۴	طبقه بندی پیازه	یادگیری مشاهده ای بندورا	۴۲۷
۴۵۴	دلایل زوال بازی های رمزی	مراحل یادگیری مشاهده ای	۴۲۸
۴۵۴	انواع بازیهای تمرینی	تأثیر سرمشق گیری بر رفتار انسان	۴۲۸
۴۵۴	انواع بازیهای رمزی	خودکارآمدی و خودنظم دهی	۴۲۹
۴۵۵	توالی رشد طبقات بازی شناختی	سوالات طبقه بندی شده فصل	۴۳۰
۴۵۵	نظریه های بازی	پاسخنامه	۴۳۳
۴۵۶	تقلید	فصل ۱۴: نظریه فراگیری (بان)	۴۳۶
۴۵۶	دوره های تحول تقلید	نظریه های یادگیری درباره زبان	۴۳۷
۴۵۶	تقلید در مرحله حسی- حرکتی (تولد تا ۲ سالگی)	نظریه یادگیری	۴۳۷
۴۵۶		نظریه شناختی	۴۳۷
۴۵۶	تقلید در مرحله پیش عملیاتی (۲ تا ۷ سالگی)	نظریه نهادگرایی (فطری نگر)	۴۳۸
۴۵۷	نظریه های تقلید	نظریه تعامل اجتماعی (دیدگاه تعامل گرا)	۴۳۸
۴۵۸	سوالات طبقه بندی شده فصل	آگاهی فرازبانی	۴۳۹
۴۶۰	پاسخنامه	رویدادهای مهم رشد زبان در دو سال اول	۴۳۹
۴۶۳	سوالات کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد (۱۳۹۰)	سوالات طبقه بندی شده فصل	۴۴۰
۴۶۴	پاسخنامه	پاسخنامه	۴۴۱
۴۶۷	منابع	فصل ۱۵: هوش	۴۴۳
		هوش و عناصر آن	۴۴۳